

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

College voor
Arbeidszaken/VNG

ABVAKABO
FNV

CNV
Publieke zaak

CMHF

informatiecentrum tel.
MARZ (070) 373 8021

uw kenmerk

bijlage(n)

onderwerp
Wijziging werkgeversbijdrage
kinderopvang

ons kenmerk
MARZ/CvA/ U200601865
Lbr: 06/173
CvA/LOGA 06/39

datum
17 november 2006

Samenvatting

De Eerste Kamer behandelt binnenkort het wetsvoorstel Belastingplan 2007 (Kamerstuk nr. 30613) waarin een wijziging wordt voorgesteld ten aanzien van de uitbetaling van de werkgeversbijdrage kinderopvang. Het is de bedoeling dat deze wijziging op 1 januari 2007 in werking treedt. Voor deze wettelijke regeling heeft de regering gekozen voor een systematiek waarbij de overheid de verstrekking van de werkgeversbijdrage voor zijn rekening neemt en de werkgevers zorgdragen voor de bekostiging daarvan in de vorm van een heffing. In een dergelijk stelsel worden de kosten van de financiële tegemoetkoming over alle werkgevers gespreid en zijn de loonkosten van een werknemer die aanspraak op een tegemoetkoming heeft dezelfde als van een werknemer die geen gebruik hoeft te maken van kinderopvang.

Gemeenten zullen hun lokale regeling voor de werkgeversbijdrage kinderopvang moeten herzien of laten vervallen.

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

College voor
Arbeidszaken/VNG

Aan de leden

ABVAKABO
FNV

CNV
Publieke zaak

CMHF

informatiecentrum tel.
MARZ (070) 373 8021

uw kenmerk

bijlage(n)

onderwerp
Wijziging werkgeversbijdrage
kinderopvang

ons kenmerk
MARZ/CvA/ U200601865
Lbr: 06/173
CvA/LOGA 06/39

datum
17 november 2006

Geacht College,

Op 31 oktober jl. heeft de Tweede Kamer ingestemd met het Belastingplan 2007 (Kamerstuk nr. 30613) waarin een wijziging wordt voorgesteld ten aanzien van de uitbetaling van de werkgeversbijdrage kinderopvang. Begin december wordt het voorstel aan de Eerste Kamer voorgelegd. Via deze brief wil het LOGA u informeren over het wetsvoorstel dat per 1 januari 2007 van kracht zal worden.

1. Aanleiding wetswijziging

Per 1 januari 2005 is de Wet kinderopvang in werking getreden met als uitgangspunt dat ouders, werkgevers en overheid gezamenlijk de kosten van opvang zouden dragen. In de ledenbrief (CvA/2004002568) van 9 augustus 2004 heeft het CvA gemeenten hierover geïnformeerd. Zowel ouders, werkgevers en de overheid zouden ieder éénderde van de kosten voor hun rekening nemen. Hierbij was echter geen sprake van een verplichte werkgeversbijdrage. De wet veronderstelde dat ouders en werkgevers met elkaar afspraken zouden maken over de werkgeversbijdrage. Bij de parlementaire behandeling van de Wet kinderopvang had het kabinet als doelstelling geformuleerd dat in 2008 voor 90 procent van de werknemers een toereikende regeling van de werkgeversbijdrage beschikbaar zou zijn. De reden van het kabinet om de werkgeversbijdrage in de kosten van kinderopvang nu wettelijk te regelen is, dat in de arbeidsvoorwaardelijke sfeer overeen gekomen werkgeversbijdragen te laag zijn. Onderzoek wijst uit dat op 1 mei 2006 slechts 64,7% van de werknemers een arbeidsvoorwaardelijke regeling heeft op grond waarvan de werkgever een bijdrage

© VNG Extra exemplaren van deze brief zijn te bestellen via bovengenoemd telefoonnummer tegen vergoeding van € 0,45 per pagina.
Kopiëren t.b.v. intern gebruik door leden VNG is toegestaan.

Postbus 30435 2500GK Den Haag
Nassaulaan 12 2514 JS Den Haag Tel 070 373 8530 Fax 070 3617989 www.vng.nl
E-mail: cva@vng.nl

verstrekt ter hoogte van ten minste 1/6 deel van de kosten van kinderopvang. Het is volgens het kabinet niet reëel te verwachten dat in 2008 een situatie wordt bereikt dat 90 procent van de werknemers aanspraak kan maken op een volwaardige bijdrage van zijn werkgever. Een toereikende werkgeversbijdrage is immers van groot belang voor het gebruik dat ouders van kinderopvang kunnen maken. Als de ouders niet van beide werkgevers een bijdrage ontvangen, legt het gebruik van formele kinderopvang een groot beslag op het inkomen. De regering heeft hieruit de conclusie getrokken dat de werkgeversbijdrage een wettelijke regeling behoeft.

2. Uitgangspunten wetswijziging

Voor deze wettelijke regeling heeft de regering gekozen voor een systematiek waarbij de overheid de verstrekking van de werkgeversbijdrage voor zijn rekening neemt en de werkgevers zorgdragen voor de bekostiging daarvan in de vorm van een heffing. In een dergelijk stelsel worden de kosten van de financiële tegemoetkoming over alle werkgevers gespreid en zijn de loonkosten van een werknemer die aanspraak op een tegemoetkoming heeft dezelfde als van een werknemer die geen gebruik hoeft te maken van kinderopvang. Voor ouders betekent een dergelijk systeem dat zij slechts met één partij (de Belastingdienst/Toeslagen) te maken hebben voor het verkrijgen van een financiële tegemoetkoming. Dit betekent voor hen een aanzienlijke vermindering van de administratieve lasten. Recht op deze werkgeversbijdrage bestaat voor alle ouders met inkomen uit tegenwoordige arbeid, ongeacht of zij dat als werknemer of als zelfstandige verwerven. Dit wetsvoorstel brengt geen wijziging in de positie van degenen die tot een zogeheten doelgroep¹ behoren. Zij ontvangen op grond van de huidige wet een vervangende werkgeversbijdrage van de gemeente of het UWV, die door de Belastingdienst/Toeslagen wordt aangevuld met een kinderopvangtoeslag.

3. Heffing

Alle werkgevers gaan per medewerker een extra heffing afdragen aan het Rijk. De heffing wordt vormgegeven als een opslag op de sectorpremies. Voor de overheidswerkgevers krijgt de heffing de vorm van een gelijkwaardige opslag op de premie voor het Uitvoeringsfonds voor de overheid (UFO). Deze wordt over de gehele premieloonsom² geheven, met inachtneming van het maximum premieloon. Daardoor wordt bereikt dat het heffingspercentage beperkt kan blijven, terwijl de heffing per werknemer als een absoluut bedrag aan een maximum gebonden is. Hiermee ontstaat een doorzichtige en eenvoudig uit te voeren systematiek. De hoogte van de opslag wordt door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij ministeriële regeling vastgesteld. Voor 2007 zal de heffing naar verwachting 0,28 procent bedragen. Het heffingspercentage kan worden aangepast als dat noodzakelijk wordt geacht. Voor de volledigheid, de UFO-premie bedraagt in 2007 0,78%. Met de extra opslag voor de werkgeversbijdrage voor kinderopvang in 2007 komt de totale heffing op 1,06% met als

¹ Voor meer informatie over kenmerken doelgroep: www.minszw.nl

² Artikel 16 en 17 Wet financiering sociale verzekeringen

voorwaarde dat er zich geen wijzigingen in de hoogte van UFO-premie voordoen. Tegenover deze heffing staat het wegvallen van de huidige werkgeversbijdrage kinderopvang. De financiële consequenties van deze nieuwe regeling zijn afhankelijk van het personeelsbestand en de huidige lokale kinderopvangregeling van de gemeenten.

4. Consequenties sector gemeenten

4.1 Centraal niveau

In CAO 2002-2003 is een afspraak gemaakt waarin gemeenten werden verplicht om lokaal een regeling kinderopvang vast te stellen in overleg met het GO of OR. Hiermee werd beoogd om ouders te stimuleren deel te (blijven) nemen aan het arbeidsproces. In artikel 15:3 CAR-UWO is deze doelstelling geformaliseerd. Het overgrote deel van de gemeenten heeft een lokale regeling vastgesteld, met uitzondering van een aantal gemeenten met levensbeschouwelijke bezwaren. Het LOGA is blij met het voorstel van de verplichte werkgeversbijdrage voor kinderopvang. Met het voorstel voor een verplichte werkgeversbijdrage komt er een meer evenwichtige verdeling van deze lasten tussen werkgevers in de markt en werkgevers bij de overheid.

Het LOGA heeft gemeend dat na invoering van deze wetwijziging van uitbetaling van de werkgeversbijdrage aan de doelstelling van het LOGA wordt voldaan. Het LOGA heeft dan ook besloten om artikel 15:3 CAR-UWO Kinderopvang in te trekken (zie bijlage 1 MARZ/CvA/U200601865).

4.2 Lokaal niveau

Met dit wetsvoorstel draagt de overheid zorg voor de vergoeding van één derde deel van de kosten van kinderopvang tot een maximum van de wettelijke uurprijs. Voor een groot aantal werknemers is al bij CAO of anderszins een geheel of gedeeltelijk, overeenkomstige regeling getroffen. Het overgrote deel van de gemeenten kent een regeling waar 1/6e van de kosten van kinderopvang wordt vergoed en in sommige gevallen krijgen medewerkers een extra vergoeding in gevallen dat de werkgever van de partner geen werkgeversbijdrage verstrekt.

Het tijdsbestek van nu tot 1 januari 2007 is te kort om te verwachten dat arbeidsvoorwaardelijke regelingen tijdig zijn aangepast aan de nieuwe wettelijke situatie. Daarom wordt er een voorlopige wettelijke voorziening getroffen (artikel XXV van het Belastingplan 2007) om dubbele betaling van de werkgeversbijdrage te voorkomen.

Dit betekent dat de volgende lokale arbeidsvoorwaardelijke afspraken in de nieuwe systematiek niet meer door de werkgever behoeven te worden betaald:

- De werkgeversbijdrage aan een werknemer met een partner die ook een volledige werkgeversbijdrage krijgt voor zover deze 1/6^e van de kosten of minder bedraagt tot de maximum uurprijs,
- De werkgeversbijdrage aan een werknemer met een partner die geen volledige werkgeversbijdrage krijgt voor zover deze 1/3^e van de kosten of minder bedraagt tot de maximum uurprijs,

- De werkgeversbijdrage aan een werknemer zonder partner voor zover deze 1/3^e of minder bedraagt tot de maximum uurprijs.

Er bestaan nog andere vormen van extra kinderopvang in natura en sommige gemeenten kopen bedrijfsplaatsen in of vergoeden kosten van een bemiddelingsbureau. De wet stelt de overige en extra bijdrage van werkgevers in de kosten niet buiten werking. Als een gemeente op dit moment meer dan de maximum uurprijs betaalt, is hij verplicht bij een ongewijzigde regeling om na 1 januari 2007 dit verschil te betalen. Gemeenten zullen lokaal moeten bezien op welke wijze deze extra arbeidsvoorwaarden blijven bestaan, worden herzien of afgeschaft. Alle gemeenten zullen wel maatregelen moeten treffen door het intrekken en of wijzigen van de huidige regeling Kinderopvang. Deze overgangsbepaling heeft uitsluitend betrekking op lokale afspraken die op het tijdstip van inwerkingtreding van het wetsvoorstel nog niet zijn gewijzigd.

4.3 Fiscaliteit werkgeversbijdrage

De fiscale vrijstelling van de werkgeversbijdrage voor kinderopvang komt geheel te vervallen. Over tegemoetkomingen die een werkgever na 1 januari 2007 blijft verstrekken voor kinderopvang, moet altijd loonheffingen worden ingehouden en afgedragen.

Tot 1 januari 2007 is een werkgeversbijdrage voor de kosten van kinderopvang fiscaal vrijgesteld voor zover deze niet hoger is dan een zesde deel van de kosten. Ook werkgeversbijdragen die kosten boven de maximum uurprijs vergoeden zijn op dit moment fiscaal vrijgesteld. Indien een werkgever in 2007 verplicht is om een kinderopvangbijdrage te verstrekken omdat zijn regeling ruimer is dan het overgangsrecht, dan is over deze bijdrage loonheffingen verschuldigd. Ook verstrekking in natura zijn onderworpen aan loonheffingen.

De maximum uurtarieven in 2007 zijn:

- bij dagopvang en gastouderopvang van kinderen van nul tot vier jaar: €5,86
- bij buitenschoolse opvang en gastouderopvang van kinderen van vier tot twaalf jaar: €6,02

Voorbeeld

Een medewerker betaalt 6,50 euro per uur voor buitenschoolse opvang. De maximum uurprijs in 2007 voor deze opvang is 6,02 euro. Voor 100 uur kinderopvang per jaar zijn de reële kosten van de medewerker 650 euro. In de huidige regeling van de gemeenten wordt tot op heden 1/6 van de kosten betaald en geen rekening gehouden met de maximum uurprijs. De werkgever betaalt een bijdrage van 108,33 euro (een zesde deel van 650 euro). De gehele vergoeding is niet onderworpen aan loonheffingen.

De vaste toeslag die de medewerker ontvangt van de overheid in 2007 bedraagt een zesde deel van 602 (100 x 6,02) dus 100,33. De overheid vergoedt immers tot de maximum uurprijs. In 2007 ontvangt de medewerker een bijdrage van 100,33 euro van de overheid en een bijdrage van 8 euro van de

werkgever (108,33 – 100,33 euro). Over dit laatste bedrag zijn wel loonheffingen verschuldigd.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website van de Belastingdienst: www.belastingdienst.nl

5. Wijzigen of afschaffen lokale regeling Kinderopvang

Om de lokale kinderopvangregeling te wijzigen of af te schaffen vanwege de nieuwe wetgeving is overeenstemming in het GO of de OR nodig. LOGA-partijen adviseren om lokale regelingen aan te passen aan de nieuwe wettelijke situatie. Over wat te doen met eventuele bovenwettelijke aanspraken van medewerkers zullen op lokaal niveau afspraken moeten worden gemaakt.

6. Inwerkingtreding

De wijziging in de CAR-UWO treedt met ingang van 1 januari 2007 in werking.

7. Rechtskracht

Wijzigingen in de CAR, respectievelijk de CAR-UWO, die in het LOGA worden overeengekomen en u via een ledenbrief worden toegezonden, krijgen binnen de gemeente pas rechtskracht wanneer ze door het college zijn vastgesteld. Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur is krachtens artikel 160 van de Gemeentewet het college bevoegd de arbeidsvoorwaardenregeling voor het gemeentepersoneel vast te stellen.

Op grond van de statuten van de VNG en het reglement van het CvA zijn gemeenten gebonden aan de in het LOGA overeengekomen CAR-bepalingen en de wijzigingen daarin. Voor gemeenten die bij de UWO zijn aangesloten, geldt dat eveneens voor de zogenoemde UWO-artikelen. De CAR en de UWO hebben echter niet de status van een CAO omdat het LOGA geen verordenende bevoegdheid heeft in gemeenten. Deze wijzigingen werken dan ook niet rechtstreeks door in de gemeenten. Lokale vaststelling van (wijzigingen in) de CAR-UWO is dan ook noodzakelijk.

8. Politieke ambtsdragers

In de rechtspositiebesluiten voor de burgemeesters, de wethouders en de raads- en commissieleden zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot kinderopvang. In respectievelijk artikel 27a, 24 en 13 van die besluiten is bepaald dat de voor de vervulling van het ambt noodzakelijke kinderopvang bij verordening wordt geregeld. De voorbeeldverordening die bij ledenbrief van 17 mei 2006 (MARZ/CvA/U200600890) aan de gemeenten is gezonden, bevat in de artikelen 9 en 25 een bepaling

die de aanspraak op kinderopvang regelt. Gemeenten kunnen echter ook een eigen regeling hebben getroffen.

Als gevolg van de inwerkingtreding van het Belastingplan 2007 zal ook de voorziening in de bijdrage van de gemeente voor de politieke ambtsdragers wijzigen. De genoemde artikelen uit de rechtspositiebesluiten en de verordening zullen van rechtswege buiten werking komen. Het betekent uiteraard niet dat politieke ambtsdragers geen aanspraak meer hebben op kinderopvang, maar wel dat de tegemoetkoming in de kosten ook voor hen geregeld zal worden via de Belastingdienst. Immers alle werknemers met inkomen uit tegenwoordige arbeid hebben recht op deze tegemoetkoming in de kinderopvang. Met uitzondering van de burgemeester, zal voor deze groep zal echter geen extra UFO-premie of andere heffing worden ingehouden via de gemeente.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bereidt een wijziging van de rechtspositiebesluiten voor die wellicht pas begin 2007 gepubliceerd zal worden. Dat neemt echter niet weg dat de bepalingen dan al buiten werking zijn.

Ook voor politieke ambtsdragers kan het voorkomen dat er nog andere vormen van extra kinderopvang in natura bestaan of dat de gemeente bedrijfsplaatsen heeft ingekocht dan wel de kosten van een bemiddelingsbureau vergoedt. De wet stelt ook voor politieke ambtsdragers deze overige en extra bijdrage van de gemeente in de kosten niet buiten werking. Gemeenten zullen lokaal moeten bezien op welke wijze deze extra arbeidsvoorwaarden blijven bestaan, worden herzien of afgeschaft. De eerder in deze brief besproken overgangsbepaling heeft uitsluitend betrekking op lokale afspraken die op het tijdstip van inwerkingtreding van het wetsvoorstel nog niet zijn gewijzigd.

Anders dan voor het gemeentepersoneel is geen rol weggelegd voor het GO of de OR om de lokale kinderopvangregeling voor de politieke ambtsdragers te wijzigen of af te schaffen.

9. Meer informatie

Voor meer informatie over de Wet kinderopvang kunt u contact opnemen met de afdeling Publieksinformatie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, telefoon: 0800-9051 of u kunt www.minszw.nl raadplegen. Op de website www.toeslagen.nl staat informatie over het aanvragen van kinderopvangtoeslag. Het voorstel over de werkgeverbijdrage kinderopvang is opgenomen in het Belastingplan 2007. Meer informatie hierover vindt u op website www.minfin.nl en www.belastingdienst.nl.

Hoogachtend,
Landelijk overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden

drs. J.D. Voortman, namens

drs. mr. C.M. Sjerps,
secretaris